

Būvindustrija, ekonomika, likumdošana

Energoapgādes drošumam

Uzbūvēta 330 kV elektropārvades līnija Kurzemes loka posmā Grobiņa – Ventspils, kas ievērojami paaugstinās energoapgādes drošumu Kurzēmē un Latvijā dos iespēju nākotnē izmantot Lietuvas-Zviedrijas jūras kabeļa Nordbalt darbību un piekļuvi Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgum. Visu Kurzemes loka izbūvi paredzēts pabeigt 2019. gadā.

Atbalsts daudz bērnu ģimenēm

Valsts turpinās atbalstīt daudz bērnu ģimenes, kuras pēc pieteikšanās atbalstam no 2015. g. 1. janvāra katru mēnesi par pirmajām 300 izlietotajām kilovatstundām varēs norēķināties par cenu, kas atbilst līdzšinējam Starta tarifam. Tas dos iespēju ģimenēm ietaupīt, norēķinoties par elektroenerģiju, taču pagaidām šāds atbalsts būs pieejams tikai Latveņero klientiem.

Zemes noma

Saskaņā ar grozījumiem likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”, kas stājās spēkā 2014. g. 1. oktobrī, dzīvokļu īpašniekiem vairs nevajadzēs kompensēt zemes saimniekam nekustamā īpašuma nodokli. Tādējādi no 2015. g. 1. janvāra dzīvokļu īpašniekiem, kuru dzīvojamās mājas atrodas uz citai personai piederoša zemes gabala, būs pienākums maksāt zemes nomas maksu atbilstoši zemes piespiedu nomas līguma noteikumiem, bet nebūs jākompensē zemes īpašniekam nekustamā īpašuma nodoklis.

Atkritumu šķirošana

Uzņēmums Zaļā josta izstrādājis mobilajiem telefoniem aplikāciju, kas atgādinaš par atkritumu šķirošanas noteikumiem un uzrādis par tuvākos šķirošanas laukumus. Latvijā līdz šim tāda prakse nav bijusi. Daudzviet citās Eiropas valstīs to praktizē.

Pašreiz Latvijai ir viens no zemākajiem sadzīves atkritumu otrreizējās pārstrādes rādītājiem Eiropas Savienībā. Pie mums izgāztuvē nonāk 80 – 90% atkritumu, bet Eiropā vidēji tikai 60%. Latvijā ir uzņēmies saistības 2020. gadā jau pārstrādāt pusi atkritumu.

Zemes iegāde

VAS Lauku attīstības fondā pieņemti lēmumi par 492 aizdevumu piešķiršanu zemniekiem 24,5 miljonu eiro vērtībā lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai. Par apstiprināto aizdevumu summu plānots iegādāties 12957 ha lauksaimniecības zemes, tās vidējā tirgus vērtība ir 1985 eiro par hektāru.

Par smēķēšanu

Stājoties spēkā stingrāki smēķēšanas ierobežojumi. Citas personas klātbūtnē nedrīkst smēķēt nevienā vietā, ja persona pret to iebligst. Piemēram, smēķēt nevar uz daudzdzīvokļu māju lodžijām un balkoniem, ja kāds no mājas iedzīvotājiem pret to iebligst. Likumā mainīta arī smēķēšanas definīcija, iekļaujot tajā arī elektronisko cigārus lietošanu.

Asistentu apmaksas kārtība

No 2015. g. 1. janvāra pabalstu par asistenta izmantošanu cilvēkiem ar 1. grupas redzes invaliditāti maksās no valsts, nevis no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem. Pabalstu izmaksās reizi mēnesi par iepriekšējo mēnesi, saglabājot līdzšinējo izmaksas kārtību. Pabalsta apmērs būs līdzšinējā apmērā – 17.07 eiro nedēļā.

Sagatavoja Aivars Janelītis

Sācies Latvijas prezidentūras pusgads

5. janvārī beidzās garās svētku brīvdienas un gan Rigā, gan Briselē atsākās darbs, bet daudziem ierēdņiem turpmāk ikdienu būs nedaudz atšķirīga. Sākoties Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē, Latvijas pārstāvji pirmo reizi uzņemsies regulāru saņēmēju, darba grupu un citu pasākumu vadību.

Prezidentūras prioritārie darbības virzieni:

- 1) ES konkurētspēja un izaugsme,
- 2) Eiropas digitālā potenciāla iespēju izmantošana ES attīstībā,
- 3) ES lomas stiprināšana globālā mērogā.

Latvijas prezidentūras laikā no 2015. g. 1. janvāra līdz 30. jūnijam plānots, ka norisināsies ap 1500 dažādas sanāksmes Briselē un Luksemburgā, kā arī Latvijā ap 200 dažāda līmeņa un satura pasākumu. Gaidām Latvijā ierodamies ap 25 000 prezidentūras viesu un 700 žurnālistu

Ar Latviju lepojamiem kā ar zaļu valsti, par ko šajā jomā stāstīs prezidentūras viesiem.

Latvijas pārstāvniecībā Eiropas Savienībā Anita Drondina uzsāks vadīt Vides, klimata un reģionālās politikas nodaļu, kas sastāv no sešiem cilvēkiem. Viņa prezidentūras laikā vadīs Vides darba grupu Eiropas Savienības Padomē.

Sanāksmes (pirmā- 8. janvārī), ko vadīs Anita Drondina, notiks vairākas reizes nedēļā, kur visas dienas garumā tiks apspriesti dažādi Eiropas likumprojektu priekšlikumi vides jomā, gan par gaisa kvalitāti, gan par atkritumu apsaimniekošanu, gan arī par kaitīgajiem izmešiem atmosfērā

Sagatavoja Ināra Miškina

Lauksaimniecības dzīvnieku nav, bet pļava ir. Kur likt zāli?

Latvijā, tāpat kā lielākajā daļā Eiropas, zālājs bez cilvēka neapstājas – ja cilvēks to nenopļaus vai nenoganīs, agrāk vai vēlāk šajā vietā būs mežs.

Bet ko darīt, ja jūsu īpašumā ir ilggadīgais zālājs – pļavas, ganības, bet lauksaimniecības dzīvnieku, kas izmantotu zāli, nav ne pašam, ne kaimiņam? Tad ir vērts pārdomāt par citiem zāles izmantošanas veidiem. Šī gada novembrī Siguldā pulcējās ap 50 Latvijas un ārvalstu eksperti un interesenti, lai piedalītos starptautiskajā seminārā par ilgtspējīgu zālāju apsaimniekošanu un alternatīvām zāles biomasas izmantošanas iespējām.

Vai zinājat, ka zāli var dedzināt krāsnīs, līdzīgi kā koksnī? Piemēram, Mat-salu nacionālajā parkā Igaunijā, kas ir plaši pazīstams ar lielo ūdensputnu bagātību, Lihulas pašvaldības katlumājā to jau izmanto vairākus gadus – trešdaļa no nacionālā parka pļavām nodrošina katlumājas kurināmā vajadzības (apmēram 3000 siena ķīpas gadā). Līdzīga pieredze ir arī Šilutes pašvaldībā Lietuvā un Ļubļinas vojevodistē Polijā.

Zāle var kalpot arī kā izejviela biogāzes ražošanai. Piemēram, Dienvidvācijas Alpu reģiona pļavas, kuras netiek izmantotas lopbarībai, nodrošina biomasu vietējām biogāzes stacijām. To tikls Vācijā ir ļoti labi attīstīts, tādēļ zāle nav jāpārsvada lielos attālumos.

Bet, ja šķiet, ka zāles primārais izmantošanas mērķis tomēr ir lopbarība, tad jāatceras, ka daudzu pilsētnieku dzīvokļos mīt truši, kāmiši un jūrascūciņas, kuriem ir nepieciešama kvalitatīva barība. Latvijā ir atrodamī uzņēmīgi cilvēki, kuri ražo augstvērtīgas zāles granulas mazajiem mājas mīluļiem.

Tā kā Siguldā novada teritorijā ir zālāju platības, kas netiek intensīvi apsaimniekotas, pašvaldība iesaistījās Eiropas Savienības LIFE+ Dabas un bioloģiskās daudzveidības programmas finansētā projektā „Alternatīvas biomasas izmantošanas iespējas zālāju bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu uzturēšanai”, kura ietvaros notika seminārs. Nākamā gada pirmajā pusē arī tiek plānots seminārs Siguldā par alternatīvām zāles biomasas izmantošanas iespējām Latvijā un Siguldā novadā, uz kuru tiks aicināti visi interesenti. Sīkāka informācija: www.sigulda.lv vai <http://grassservice.baltic-grasslands.eu>.

Edgars Bojārs Baltijas Vides Forums Vides eksperts